Series of the month of Ramadan

2 زنجیرا هەیڤا ڕەمەزانێ

TREASURES OF THE MONTH OF RAMADAN

گەنجینەیێن هەیڤا ڕەمەزانێ

بەرهەڤکرن

مدار الوطن للنشر

بادینیکرن

شرين أكرم

مزگەفت

www.mzgaft.com

گەنجینەییێن هەیڤا ڕەمەزانێ

بەرهەڤکرن

مدار الوطن للنشر

وەرگێڕان

ستافێ ماڵپەرێ بەهەشت و وەڵامەکان

بادینیکرن

شرين أكرم

مزگەفت

www.mzgaft.com

زنجيرا هەيڤا ڕەمەزانێ

بەرهەڤكرن: مدار الوطن للنشر.

وەرگێران: شرين أكرم.

پێداچوونا ڕێنڤيسێ: مريم درويش.

پێداچوونا زانستى: م. خلات هرورى.

ديزاينا ناڤەڕوكێ: سايتێ مزگەفت.

ديزاينا بەرگى: ژێگر سيتەى.

هژمارا زنجيرێ: (2).

ژ بەرهەمێن: سايتێ مزگەفت www.mzgaft.com

بسم الله الرحمن الرحيم

سوپاسی و پەسن بۆ خودایێ مەزن و سلاڤێن خودێ لسەر گیانێ پێغەمبەرێ خودێ و ل سەر خێزان و کەس و کارێن ئیماندار و صەحابیان و دویفکەفتیێن وان هەتا ڕوژا دویماهیێ.

ئەگەر خەلك هندەك کەسا خەمسار ببینن د کاروبارێن دنیایێ و ب گێژ و بێ عاقل حسێب بکەن ،فەرترە کو هەمان وەسفێ بکاربینن بۆ هندەك کەسا کو خەمساریێ دکەن د کاروبارێن دینی و ڕوژا دویماهیێ دا ؛ چونکی ڕوژا دویماهیێ گەلەك باشتر و ب خێرترە و ژیانەکا نەڤەبرییا هەتاهەتایێ یە.

و هەیڤا ڕەمەزانێ یا پرە ژ گەنجینە و خێر و بەرەکەتێن مەزن ڤێجا پێتڤیە مروڤێ باوەردار بزاڤێ بۆ وێ بەرەکەتێ بکەت و ژ دەستێت خۆ نەکەت، هەیڤا ڕەمەزانێ هەیڤا دلوڤانیێ و ڕزگاربونێ یە ژ ئاگری و هەیڤا باشیێ و لەزکرنێ یە دکارێن خێرێ دا ئەو کارێن کو دێ دروژەکێ دا مفای گەهیننە مروڤی کو د وێ ڕوژێ دا نە مال و نەپارە و نەزاروك مفای نا گەهیننە مروڤی.

هندەك ژ وان گەنجینا و دڕو مەرجانا پێك هاتینە ژ:

گەنجینەیا ئێکێ: لێبورینا خودێ بۆ وان کەسێن ڕۆژییا دگرن

ئەڤە گەنجینەیەکە پێغەمبەرێ خوشتڤی ﷺ مزگینی یا پێدای و دەربارەی وێ دبێژیت: (مَن صامَ رَمَضانَ إيمانًا واحْتِسابًا غُفِرَ له ما تَقَدَّمَ مِن ذَنْبِهِ) [متفق عليه]

ئانکو: هەر کەسەکێ هەیڤا ڕەمەزانێ ب ڕۆژی بیت و باوەری پێ هەبیت کو خودێ یێن فەرز کرین ل سەر وی و چاڤەرێی پاداشت وەرگرتنا وێ بیت دێ خودێ گونەهێن وی یێت بوری بۆ ژێبەت.

ڤێجا ڕامانا (إيمانًا): ئانکو مروڤی باوەری هەبیت کو خودێ یێن فەرز کرین لسەر وی و ڕامانا: (واحْتِسابًا) ئانکو مروڤ چاڤەرێ وەرگرتنا پاداشتێ وێ بیت.

ئەی ئەو کەسێ گونەها بارێ وی گران کری، ئاگەهداری ڤێ گەنجینێ بە ژ دەستێن خۆ نەکە و هزرا خۆ د وێ چەندێ دا بکە ئەگەر ئەڤ گەنجینە ژ دەستێت تە بچیت چ دەمەکی دێ ب دەستخوڤە ئینیە ڤە، پێغەمبەر ﷺ دبێژیت: (رَغِمَ أنفُ رجلٍ دخل عليه رمضانُ، ثم انسلخ قبل أن يُغْفَرَ له) [صححه الألباني في

صحيح سنن الترمذي و مشكاة المصابيح] ئانكو: بێ دەستهەڵاتی و سەرشوری بۆ کەسەکی بیت کو هەیڤا ڕەمەزانێ ب سەر دابهێت و ب دویماهیك بهێت بەری خودێ گونەهێن وی ژێبرین.

گەنجینەیا دوویێ: لێبورین بۆ وان کەسێن کو نڤێژا و تەراویحا و نڤێژێت شەڤێ دکەن

ئەڤە گەنجینەیا دووێ یە کو کێماسی و ڤالاهیێن ڕوژیێ تژی دکەن ،خودێ ڕوژی پێن کرینە عیبادەتێ ب ڕوژێ، و نڤێژ و تەراویح پێن کرینە عیبادەتێ شەڤێ، و بۆ هەردووکا لێبورین یا دانای و پێغەمبەرێ خودێ ﷺ دبێژیت: (مَن قَامَ رَمَضَانَ إيمَانًا واحْتِسَابًا، غُفِرَ له ما تَقَدَّمَ مِن ذَنْبِهِ) [متفق عليه] ئانکو: ئەوێن شەڤێن ڕەمەزانێ ب شەڤ نڤێژا ساخ دکەن ،و باوەرییێ پێ دئینن و ب هیڤیا وەرگرتنا پاداشتێ ڤێ کارێ دکەن هنگێ خودێ دێ گونەهێن وی پێن بورێ ژێبەت.

و ابن رجب دبێژیت:(واعلم أن المؤمن، يجتمعُ له في شهر رمضان جهادان: جهادٌ لنفسه بالنهار على الصيام، وجهادٌ بالليل على القيام، فمن جمع بين هذين الجهادين ووفَّى بحقوقهما، وصبر عليهما وفِّي أجرُه بغير حساب) [لطائيف المعارف لا ابن رجب ص١٨٣]

ئانکو بزانە و ئاگەهداربە مروڤێ باوەردار د هەیڤا ڕەمەزانێ دا دوو جیهاد پێن بۆ خۆ هەین: جیهادەك ب ڕوژێ ئەو ژی ڕوژی گرتنە ،و جیهادەکا دی ب شەڤێ ئەو ژی نڤێژێت شەڤێ نە، هەر

کەسەکێ ئەڤ هەردوو جیهادە ل دەف هەبن ،و مافێ وان ب دەتێ، و بێهن فرەهبیت ل سەر، جزایەکێ بێ هەژمار دێ بۆ هێتە دان.

و شێخ ابن عثيمين دبێژیت: (ولا ينبغي للرَّجل أنْ يتخلَّفَ عن صلاةِ التَّراويحِ، لينالَ ثوابها وأجْرَها، ولا ينْصرفْ حتى ينتهي الإِمامُ منها ومِن الوترِ ليحصل له أجْرُ قيام الليل كلِّه. ويجوز للنِّساءِ حُضورُ التراويحِ في المساجدِ إذا أمنتِ الفتنةُ منهنَّ وبهنَّ) [مجالس رمضان]

ئانکو: نەیا دروستە بۆ زەلامی نڤێژێن تەراویح بهێلیت و بچیت، دڤێت هەمییا بکەت دا خێر و پاداشت ب دەست وی بکەڤن، و ژ مزگەفتێ نەدەرکەڤیت(نڤێژێن خو نەهێلیت) و نەچیت هەتا ئیمام ژ تەراویحا هەمییا ب دویماهیك بهێت و نڤێژا ویترێ بکەت، دا کو خێر و پاداشتێ شەڤ نڤێژیێ هەمی پێکڤە بگەهیتێ.

گەنجینەیا سیێ: قورئان خواندن

دەمێ د ڕوژێن هەیڤا ڕەمەزانێ دا ڕوژی بهێنە گرتن و د شەڤێن وێ دا تەراویح و شەڤ نڤێژ بهێنە کرن دێ قورئان ب شەڤ و ڕوژان هێتە خواندن ؛ ژبەر هندێ هەیڤا ڕەمەزانێ هەیڤا قورئان خواندنێ و ژبەرکرنێ و کارێ کرنێ یە، وئێك ژ وان فەرموودا یا کو د بیتە بەلگە ل سەر تایبەتمەندیا ڕەمەزانێ ب قورئانێ، فەرموودا:(إن جبريلُ يلقاهُ في كلِّ ليلةٍ من شَهرِ رمضانَ فيدارسُهُ القرآنَ) [متفق عليه]

ئانکو: جبریل (علیه السلام) دهەمی شەڤێن ڕەمەزانێ دا دگەهشتە پێغەمبەری و قورئان پێ دووبارە دکر و پێ د دا خاندن .ئەڤە ژی ژبلی کو پێغەمبەر یێ مژیل بوو ب قورئان خواندنێ ڤە د نڤێژێت فەرز دا و خواندنا قورئانێ ئێکە ژ باشترین و مەزنترین گەنجینا کو خودێ دایە ڤێ ئوممەتێ ،پێغەمبەر ﷺ دبێژیت: (من قرأ حرفًا من كتابِ اللهِ فله به حسنةٌ، والحسنةُ ب عشرِ أمثالِها لا أقولُ (الـم) حرفٌ ولكنْ (ألفٌ) حرفٌ و (لامٌ) حرفٌ و(ميمٌ) حرفٌ) [رواه الترمذي٥/١٧٥]

ئانكو: هەركەسێ پیتەكا قورئانێ بخوینیت دێ خێرەك بۆ هێتە نڤێسین، و هەرخێرەك دێ ب دەهـ خێرا بۆ هێتە نڤێسین ،ئەز نابێژم: (الم)پیتەكە ،بەلكی (ئەلیف)پیتەكە و (لام)پیتەكە و (میم) ژی پیتەكە.

ب ڕەنگەكێ سادە سورەتا فاتیحێ ژ ١٣٣ پیتا پێك دهێت ژبلی (بسم الله الرحمن الرحيم)، ئەو كەسێ دخوینیت ١٣٣٠ خێر بۆ دهێنە نڤێسین.

و ئێك پەرێ قورئانێ ٦٠٠ پیتە و ئەو كەسێ دخوینیت ٦٠٠٠ خێر دێ بۆ هێنە نڤێسین، و خودێ بۆ هەر كەسەكی بڤێت دێ زێدەتر ژی بۆ نڤێسیت، ئەرێ تو چ دبێژی ئەگەر موسلمان ڕوژانە جوزئەكی یان دوو یان سێ یان زێدەترا بخوینیت ؟

بێگومان ئەو كەسە دێ بەلانسێ خێرێت خۆ بلندكەت ، و گونەهێن خۆ ناهێلیت ،هەر وەكی خودایێ مەزن گوتی: (إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ۚ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ).

ئانكو: ب ڕاستی خێر گونەهان ژێ دبەن، بیرئینانەكە بۆ وی یێ بیرا خۆ لێ بینتەڤە و وجەكێ بۆ خۆ ژێ بگرت.

گەنجینەیا چوارێ: دوعا تێدا قەبویل دبن

بێگومان دوعا عیبادەتە هەروەکی پێغەمبەری ﷺدەربارەی وێ چەندێ بومە گوتی دفەرمودەیەکا دی دا بە حسی فەزلێ دوعاکرنێ: (ليسَ شيءٌ أكرمَ علَى اللهِ من الدُّعاءِ) [رواه الترمذي و أحمد و حسنه الألباني]

ئانکو: چ تشت هندی دوعا کرنێ ل دەف خودێ یێ ب بها نینە.

و د ڕەمەزانێ دا گەلەك جورێت خێر و بەرەکەتا و گەنجینا یێت هەین بەلێ ب لێبورین ڤە گەلەك ژ موسلمانا ژێ د بێ ئاگەهن، وخو مژویل دکەن ب هندەك تشتان ڤە کو خێرا وان کێم ترە، ڤێجا ئێك ژ وان گەنجینێن موسلمان ژێ د بێ ئاگەهـ دهەیڤا ڕەمەزانێ دا دوعا کرنە، پێغەمبەری ﷺد ڤی بواری دا یاگوتی:(إنَّ للهِ تبارك و تعالى عُتقاءَ في كلِّ يومٍ و ليلةٍ -يعني في رمضانَ -و إنَّ لكلِّ مسلمٍ في كلِّ يومٍ و ليلةٍ دعوةٌ مُستجابةٌ) [رواه البزار و صححه الألباني].

ئانکو:خودایێ بەرز و بلند د هەمی شەڤ و ڕوژێن ڕەمەزانێ دا کومەکا خەلکی ڕزگار دکەت ژ ئاگرێ جەهنەمێ، و هەمی

موسلمانا دهەر شەڤ و ڕوژەکێ دا دوعایەکا قەبویل کری یا هەی.

و دوعایێ چەند ئاداب و ڕێك ێێن هەین ئەگەر موسلمان بجهـ بینت هیڤیيا هەی بهێنە قەبویل کرن:

١ -بەری دوعا کرنێ حەمد و سەنا و سوپاسیا خودایێ مەزن بکە و سلاڤا ب دە سەر پێغەمبەری ﷺ.

٢ -دەست نڤێژگرتن، و بەرێ خۆ بدە قیبلێ، و دەستێن خۆ بلندکە ل دەمێ دوعا کرنێ.

٣-دان پێدان ب گونەها خو، و خۆ زەلیل کرن و خۆ شکاندن بۆ خودێ.

٤ - ئیلحاحێ د دوعایێت خۆ دا بکە و یێ ڕژد بە ل سەر دوعایا خو.

٥- دەنگ نزم کرن و ب ڤەشارتی دوعاکرن.

٦- دوعا نەکەن وەکی هوزانا و ب وان پەیڤان دوعا بکەن ێێن گەلەك پەیڤا ب خوڤە دگرن.

٧- دوعا كرن د وان دەم و جها دا كو پتر تێدا قەبویل دبن وەكی دناڤبەرا بانگی و قامەتێ، و سێكا دویماهیا شەڤێ، و دەمژمێرا دویماهییێ ژ ڕوژا ئەینییێ، و ل دەمێ پاشیڤێ، و شكاندنا ڕوژیێ...هتد.

گەنجینەیا پێنجێ: دانا خێر و صەدەقا

پێغەمبەرێ خوشتڤی ﷺ مەردترین مروڤ بوو و درەمەزانێ دا، و دەمێ جبریل د هاتە دەف زێدەتر مەرد دبو و ل وی دەمێ قورئان پێ دووبارە دکر، و مەردینییا وی ژ هەوایی ب لەزتر بوو د گەهاندنا خێرێ و باشیێ و صەدەقێ دا. ئیمامێ ئبن رەجەب بەحسی چەند مفایێن هەیڤا ڕەمەزانێ دکەت ژ وان:

١- بهایێ دەمی و کارکرنێ درەمەزانێ دا خێراوێ زێدەترە ، فەرمودەیەك یا ژ پێغەمبەری ﷺ ریوایەت کری تێدا هاتیە:

(أفضل الصدقة ، صدقة في رمضان) [رواه الترمذي] ئانکو: باشترین صەدەقە، صەدەقا د ڕەمەزانێ دایە.

٢- هاریکاریا کەسێن ڕوژیگر و نڤێژکەر و ئەو کەسێن زکرێ خودێ دکەن ل سەر بجهئینانا عیبادەتێ وان، ئەڤە ژی وەدکەت کو تو وەکی پاداشتێ وان وەربگری.

٣- ئێك ژ مفایێن دی خودایێ مەزن د رەمەزانێ دا پتر دلوڤانییێ ب بەندە بیێت خۆ دبەت و گونەهێن وان ژێ دبەت و رزگار دکەت

ژ ئاگری ب تایبەتی د شەڤا قەدرێ دا ،خودایێ مەزن دلوڤانییێ ب وان بەندە یا دبەت یێن کو دلوڤان ،و هەر کەسەکێ مەرد بیت دگەل بەندەیا خودێ ژی دێ مەرد بیت دگەل ودێ پتر دەتێ (و الجزاء من جنس العمل).

٤- ئەنجام دانا ڕوژیێ و خێرا ژ وان تشتانە کو بەحەشتێ مسوگەر دکەن ، هەروەکی د فەرموودا عەلی دا هاتی یا کو ژ پێغەمبەری ﷺ ڤەگوهاستی دبێژیت: (إنَّ في الجنَّةِ غرفًا يُرى ظاهرُها من باطنِها وباطنُها من ظاهرِها أعدَّها اللَّهُ لمن أطعمَ الطَّعامَ وألانَ الكلامَ وتابعَ الصِّيامَ وصلَّى والنَّاسُ نيامٌ). [والحديث أخرجه الترمذي في سننه و حسنه الإمام الألباني رحمه الله]

ئانکو: د بەحەشتێ دا جورەکێ خانی یێ هەی ژ ناڤداییا وێ دا ژ دەرڤە دێ بینی، و ژ دەرڤە دێ ژ ناڤدا بینی،زەلامەکێ دەشتێ ڕابو گوتی ئەو خانیە بۆ کێ یە ئەی پێغەمبەرێ خودێ ؟

گوت: بو وان کەسایە یێن گوتنێت جوان دبێژن و خارنێ د دەن و بەردەوامیێ ددەنە ڕوژی گرتنێ و نڤێژا دکەن ل وی دەمێ خەلکێ نڤستی.

٥- و هەروەسا كوم كرنا ڕوژی و صەدەقا د ئێك دەم دا پتر گونەهان ژێدبەت و مروڤی ژ ئاگرێ جەهنەمێ دویر دئێخیت.

٦- ئێك ژ مفایێن دی ئەوە كو چ پێنەڤیت كێماسی یێن د ڕوژیێ دا هەین ،ڤێجا خێر و صەدەقە جهێ وان كێماسیا دگرن.

گەنجینەیا شەشێ: دانا خوارنێ بۆ کەسێن ڕوژیگر

ئەڤە ژی جورەکێ تایبەتە ژ کارێن باش و مەردینیێ د هەیڤا ڕەمەزانێ دا و دەربارەی فەزلێ وێ ، فەرموودەك یا ژ پێغەمبەری ﷺ هاتیە ڤەگوهاستن ، دبێژیت: (مَنْ فَطَّرَ صائمًا، كان له مِثْلُ أجْرِهِ، غيْرَ أنَّهُ لاَ يُنْقَصُ مِنْ أجْرِ الصَّائِمِ شَيْءٌ)

ئانکو:ئەوێ خوارنەکێ ب دەتە ڕوژیگرەکی کو ڕوژییا خو پێ بشکێنیت هنگی دێ وەکی وی ڕوژیگری پاداشتی وەرگریت بێ کو پاداشتێ ڕوژییا وی کێم بیت.

وهەر دەربارەی فەزلێ خوارنێ ئەڤ ئایەتا پیروز یا هاتی {وَيُطۡعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ مِسۡكِينٗا وَيَتِيمٗا وَأَسِيرًا} ئانکو: و ئەو د سەر ڤیان وپێتڤییا وان ڕا بۆ خوارنێ ئەو وێ ددەنە {مِسۡكِينٗا} وی هەژارێ چو نەبت ونەشێت چو کەدان بۆ خۆ بکەت، {وَيَتِيمٗا} و وی زارۆکێ بابێ وی مری و ئـــەو هێلایە بـــێ مال، {وَأَسِيرًا} وئـــەو ئێخسیرێ د شەڕی دا هاتییە گرتن چ کافر بت یان نە.

وکەسێ ڕوژیگر د دەمێ ڕوژیێ دا پتر حەژ خوارنێ دکەت ژ دەمێن دی، ژبەر هندێ ئەگەر کەسەك رابو ب دانا خوارنێ بۆ کەسێن ڕوژیگر د وی حالەتی دا، ئەو خوارنا دای ئەوە یا ل دەف وی یا خوشتڤی ، و ئەڤە جورەکێ حەمد و سوپاسی کرنێ یە ب وان نیعمەتێن خودێ داینێ.

گەنجینە یا حەفتێ: عومرەکرن درەمەزانێ دا

ئێك ژ خێر و بەرەکەتێن دی یێت ڕەمەزانێ عومرە کرنە تێدا و ئەجرەکێ مەزن یێ هەی و دبیتە ئەگەر بۆ چونا بەهەشتێ هەروەسا ب خێرا حەجەکێ یە دگەل پێغەمبەری ﷺ.

عبدالله یێ کورێ عەباسی رازی بونا خودێ لێ بیت یا ڤەگوهاستی دبێژیت: پێغەمبەرێ خودێ ﷺ گوتە ئافرەتەکا ئەنصاری-کو دگوتنێ (أم سنان): (ما منعك أن تحجي معنا؟ قالَتْ: لَمْ يَكُنْ لَنَا إلَّا نَاضِحَانِ فَحَجَّ أَبُو وَلَدِهَا وَابْنُهَا علَى نَاضِحٍ وَتَرَكَ لَنَا نَاضِحًا نَنْضِحُ عليه، قالَ: فَإِذَا جَاءَ رَمَضَانُ فَاعْتَمِرِي، فإنَّ عُمْرَةً فيه تَعْدِلُ حَجَّةً) [متفق عليه]

ئانکو: پێغەمبەری ﷺ گوتێ چ تشت بۆ ڕێگر کو تو حەجێ دگەل مە بکەی؟

گوت:مە بتنێ دوو حێشتر هەبون ئاڤ ددامە، بابێ کورێ وێ و کورێ وێ ل سەر حێشترەکێ حەج کر و حێشترەکا دی بۆ مە هێلا دا ئاڤێ پێ ب دەتەمە، پێغەمبەری ﷺ گوتی ئەگەر ڕەمەزان

هات عومرێ دگەل مەبکە چونکی عومرەکرن دوێ هەیڤێ دا ب خێرا حەجەکێ یە. (1)

و ئێك ژ وان گەنجینێت دی یێت د ڕەمەزانێ دا ب دەستدکەڤیت، ئەو کەسێ د عومرێ دا دەرفەت بۆ چێدبیت نڤێژێ دمزگەفتا پێغەمبەری ﷺ و کەعبا پیروز دا بکەت، د د دەمەکی دا پێغەمبەرێ خودێ ﷺ دەربارەی نڤێژ کرنێ تێڤە دبێژیت: (صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيمَا سِوَاهُ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ) [رواه الشيخان]

ئانكو: ئێك نڤێژ دمزگەفتا من ڤە خێرا وێ پترە ژ هزار نڤێژا د مزگەفتێن دی ڤە ژبلی (المسجد الحرام)

و (ابن ماجه و البزار)ئەڤە یا بۆ زێدە کری(صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي الحرام أَفْضَلُ مِنْ مائة أَلْفِ صَلَاةٍ فِيمَا سِوَاهُ).

ئانكو:ئێك نڤێژ د (المسجد الحرام) دا ب خێر ترە ژ سەد هزار نڤێژا د مزگەفتێن دی دا.

---

(1) تێبینی: پێتڤیە ئەم بزانین کو عومرە کرن د ڕەمەزانێ دا هەرچەندە ب خێرا حەجەکێ یە بەلێ جهێ فەرزا حەجێ ناگریت ؛چونکی خێرا وێ وەکی یا حەجێ یە نە ئەو بخو شینا حەجێ یە و حەج کرنێ لسەر مرووڤی نا راکەت.

گەنجینەیا هەشتێ: ئیعتیكاف و مانا ل مزگەفتێ

ئێك ژ گەنجینە و دەست كەفتێن دی یێن ڕەمەزانێ ئیعتیكاف و مانا ل مزگەفتێ یە بۆ عیبادەت كرنێ ، پێغەمبەرێ خودێ ﷺ گەلەكێ رژدبو ل سەر ئیعتیكافێ دڕەمەزانێ دا ،دسەحیحا بۆخاری و موسلمی دا یا هاتی عائشە خودێ ژێ رازی بیت دبێژیت: (أنَّ النبيَّ صَلَّى اللَّهُ عليه وسلَّمَ كانَ يَعْتَكِفُ العَشْرَ الأوَاخِرَ مِن رَمَضَانَ، حتَّى تَوَفَّاهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، ثُمَّ اعْتَكَفَ أَزْوَاجُهُ مِن بَعْدِهِ) [متفق عليه]. ئانكو:پێغەمبەرێ خودێ ﷺ د دەهـ شەڤێن دویماهیا ڕەمەزانێ دا ئیعتیكاف دكر هەتامری ،پاشی خێزانێت وی پشتی وی ئیعتیكاف دكر.

و د فەرموودەیەكا دی دا عائشە دبێژیت: (كان يعتكف العشر الأواخر). ئانكو: پێغەمبەری ﷺ ددەهـ شەڤێن دویماهیكا ڕەمەزانێ دا ئیعتیكاف دكر، هەتا وەلێ هاتی ئەو سالا تێدا مری بیست شەڤا وی ئیعتیكاف كر.

هەروەسا ئەنەس خودێ ژێ رازی بیت دبێژیت: (كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَعْتَكِفُ الْعَشْرَ الْأَوَاخِرَ مِنْ رَمَضَانَ، فَلَمْ يَعْتَكِفْ عَامًا، فَلَمَّا كَانَ فِي الْعَامِ الْمُقْبِلِ اعْتَكَفَ عِشْرِينَ) ئانكو: پێغەمبەر ﷺ د دەهـ شەڤێن

دویماهییا ڕەمەزانێ دا ئیعتیکاف دکر، وسالەکێ ئیعتیکاف نەکر ڤێجا دەمێ سالا پشتی وێ هاتی بیست ڕوژا ئیعتیکاف کر

ئیمامێ زوهری دبێژیت:(عَجَبا للمسلمين، تركوا الاعْتِكاف، و إن النبي ﷺ لم يتركهُ منذ دخل المدينةَ، كلَّ عام في العشر الأواخر حتى قبضهُ الله تعالى)

ئانکو: موسلمان چەند د سەیرن ،دەست ییێن ژ ئیعتیکاف کرنێ بەردایین، د دەمەکی دا کو پێغەمبەری ﷺل وی دەمێ هاتیە مەدینێ چجارا دەست ژێ نەبەردایینە ، دهەمی سالا دا ل دەهـ شەڤێن دویماهیا ڕەمەزانێ، هەتاخودایێ مەزن بریە دەف خۆ و ڕحاوی کێشایی.

ڤێجا ئیعتیکاف: مانا ل مزگەفتێ یە خۆ ڤەدەر کرنە ژ خەلکی و خۆ دانا لایەکی یە بۆ عیبادەتکرنا خودێ، و ب ئیعتیکافێ مروڤ دشێت پتر نێزیکی خودێ بیت و خێر و پاداشتێن مەزن و ڕازیبونا خودێ و بە هەشتێ ب دەست خوڤە بینیت، ژبەر هندێ یا گرنگە ئەو کەسێ ئیعتیکافێ دکەت خۆ مژویل بکەت ب وان تشتێن کو ئیعتیکافێ ژبەر وان دکەت ژوان ژی قورئان خواندن و دوعا و زکر و بیر ئینانا خودێ و ژبلی ڤان عیبادەتا ژی.

گەنجینەیا نەهێ: شەڤا قەدر

سویند ب خودێ گەنجینەیەکا ب بهایە و هەر کەسەکێ ژێ بێ بەهر بیت ئەو ژ خێرەکا مەزن بێ بەهر بو، و هەرکەسێ خودێ کارێ وی بۆ ب ساناهی کەت و ب دەستڤە بینیت هنگی دێ سەرکەفتی و سەرفەرازبیت ب ئانە هیا خودێ، خودایێ مەزن دبێژیت: {إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (1) وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (2) لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (3) تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ (4) سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ (5)}

ئانکو: هندی ئەمین مە قورئان د شەڤا قەنج و ب بها دا ئینایە خوارێ، کو دکەفتە د هەیڤا ڕەمەزانێ دا، وتو چ دزانی -ئەی پێغەمبەر- کانێ شەڤا قەنج و ب بها چیە؟ شەڤا ب بها شەڤەکا پیرۆزە، خێرا وێ ژ یا هزار هەیڤێن ئەڤ شەڤە تێدا نەبت چێترە، هاتنە خوارا ملیاکەتان وجبریلی -سلاڤ لێ بن- تێدا مشە دبت، ب ئانەهییا خودایێ خۆ ئەو وان فەرمانان دئیننە خوارێ یێن وی بۆ وێ سالێ تەقدیر کرین ودابن، هاتنە خوارا ملیاکەتان و جبریلی -سلاڤ لێ بن- تێدا مشە دبت، ئەو ب ئانەهییا خودایێ

خۆ ئەو وان فەرمانان دئیننە خوارێ یێن وی بۆ وێ سالێ تەقدیر کرین ودایین.

و سونەتە د وێ شەڤێ دا گەلەك ڤێ دوعایێ بکەی(اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي) وەکی عائشەیێ پسیار ژ پێغەمبەری ﷺ کری: گوتێ ڤێ دوعایێ گەلەك بکە: ئەی خودێ ناڤێ تە (العفو)یە، و تو حەش لێبورینێ دکەی ،و تو لمن ببورە، والله اعلم.

وپێغەمبەری ﷺ دەمێ هەیڤا ڕەمەزانێ دهات دگوت: (إِنَّ هَذَا الشَّهْرَ قَدْ حَضَرَكُمْ وَفِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مَنْ حُرِمَهَا فَقَدْ حُرِمَ الْخَيْرَ كُلَّهُ وَلاَ يُحْرَمُ خَيْرَهَا إِلاَّ مَحْرُومٌ) [صحيح الترغيب و الترهيب ٩٩]

ئانكو:ئەڤ هەیڤە ب سەر هەوە دا هات،شەڤەك یا تێدا خێرا وێ پترە ژ یا هزار هەیڤا ،هەر کەسەکێ ژ خێرا وێ بێ بەهر بیت ئەو ژ هەمی خێرا بێ بەهر بو، و چو کەس ژ خێرا وێ بێ بەهر نابن ئیللا ئەو بخو یێ بێ بەهرە.

و شەڤا قەدر د دەهـ شەڤێن دویماهیا ڕەمەزانێ دایە، و پێتڤیە موسلمان یێ ڕژد بیت ل سەر ساخ کرنا وێ و ژ دەست نە دانا وێ ،و گەلەك عیبادەتی تێدا بکەت، بەلکی خێرا وێ شەڤێ ببیتە

ڕزقێ وی ،و پێغەمبەریﷺ یا گوتی: (مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ) [متفق عليه]

ئانكو: هەركەسەكێ شەڤا قەدرێ ساخ كەت و باوەری پێ هەبیت و چاڤەرێی پاداشتی خودێ بیت، هنگی خودێ دێ گونەهێت وی یێت بوری بۆ ژێبەت.

ڤێجا برایێ موسلمان یێ ڕژد بە ل سەر، و ڤێ خێرا هندە مەزن ژ دەستێن خۆ نەكە، و هەول بدە ڤان دەهـ شەڤان ب نڤێژ و عیبادەت و زكر و قورئان خواندنێ ببورینە.

گەنجینەیا دەهێ: ڕزگاربون ژ ئاگری

ئەڤ گەنجینە خەلات و دانا خودێ یە بۆ وی کەسی یێ ب جوانی ڕوژی یێن خۆ گرتبن و ئەندامێن لەشێ خۆ پاراستبن ژ وان تشتا یێن خێرا ڕوژیێ کێم دکەن، و سەرەدەرییا وی یا باش بیت دگەل خەلکی پێغەمبەری ﷺ یاگوتی:(إنّ لله عتقاءَ في كل يوم وليلة) [رواه الزار و صححه الألباني]

ئانکو: خودێ ل هەر شەڤ و ڕوژەکا ڕەمەزانێ دا هندەك کەسێن ڕزگارکری یێن هەین ژ ئاگرێ جەهنەمێ.

و هەروەسا یا گوتی: (لِلَّهِ عِنْدَ كُلِّ فِطْرٍ عُتَقَاءَ) [رواه أحمد و حسنه الألباني]

ئانکو:خودێ ل دەمێ هەر ڕوژی شکاندنەکێ دا هندەك کەسا ڕزگار دکەت ژ ئاگرێ جەهنەمێ.

و ئەگەر موسلمان وان ڕێکا بکاربینت یێن دبنە ئەگەرێ ڕزگاربوونێ ژ ئاگرێ جەهنەمێ بێگومان دێ وی پاداشتی ب دەست خوڤەئینیت.

ژ وان ژی:

پاراستنا نامویسا موسلمانا و بەرەڤانی ژێ کرن: پێغەمبەر ﷺ یا گوتی: (من ذَبَّ عن عِرضِ أخيه بالغَيْبةِ؛ كان حقًّا على اللهِ أن يُعتِقَه من النَّارِ) [رواه احمد و صححه الألباني]

ئانكو:هەر كەسەك د پشت برايێ خۆ ڕا بەرەڤانیێ ژ ناموسا وی بكەت، هنگی مافە ل سەر خودایێ مەزن وی ڕزگاربكەت ژ ئاگرێ جەهنەمێ.

ڕەوشتێ جوان:

پێغەمبەری ﷺ یا گوتی:(مَنْ كان سهْلًا هيِّنًا لَيِّنًا ، حرَّمَهُ اللهُ على النَّارِ) [رواه الحاكم و صححه الألبانى]

ئانكو: هەر كەسەكێ ب ساناهی و ل سەر خۆ و نەرم و حەلیم بیت، هنگی دێ خودێ ئاگرێ جەهنەمێ ل سەر حەرام كەت.

گریا ژ ترسێن خودایێ مەزن دا:

پێغەمبەری ﷺ یا گوتی: (- لا يَلجُ النارَ رجلٌ بكَى من خَشيَةِ اللهِ حتى يعودَ اللبَنُ في الضَّرْعِ ، ولا يجتَمعُ غُبارٌ في سبيلِ اللهِ ودُخَانُ جهنَّمَ) [رواه احمد و صححه الألبانى]

ئانكو:زەلامەك ناچیتە ناڤ ئاگری دا كو كرییتە گری ژ ترسێت خودایێ مەزن دا ، هەتا كو شیر نە زڤریت بۆ ناڤ گوهانا ، چجارا توزا مەیدانا جیهادێ و دوكێلا جەهنەمێ پێكڤە كوم نابن.

و ل دویماهییێ دێ بێژین:

ئەی خودا مە ژ ئاگرێ جەهنەمێ ب پارێزە ،و ل گونە هێت مە ببورە،و نڤێژ و ڕوژی و عیبادەتێ مە ژ مە قەبویل بكە ،و مە ل دونیایێ و ڕوژا قیامەتێ بەختەوەر بكە.

وصلى الله وسلم على نبينا محمد و على آله وصحبه أجمعين

ناڤەڕوک

گەنجینەیا ئێکێ: لێبورینا خودێ بۆ وان کەسێن ڕوژییا دگرن.....4

گەنجینەیا دوویێ: لێبورین بۆ وان کەسێن کو نڤێژا و تەراویحا و نڤێژێت شەڤێ دکەن...6

گەنجینەیا سیێ: قورئان خواندن.......................................8

گەنجینەیا چوارێ: دوعا تێدا قەبویل دبن...........................10

گەنجینەیا پێنجێ: دانا خێر و صەدەقا...............................13

گەنجینەیا شەشێ: دانا خوارنێ بۆ کەسێن ڕوژی گر............16

گەنجینە یا حەفتێ: عومرەکرن درەمەزانێ دا 18

گەنجینەیا هەشتێ: ئیعتیکاف و مانا ل مزگەفتێ...............20

گەنجینەیا نەهێ: شەڤا قەدر...22

گەنجینەیا دەهێ: ڕزگاربون ژ ئاگری...............................25

مزگەفت

www.mzgaft.com